

ADVIESCOMMISSIE MILIEU EN RUIMTE SOEST
JAARVERSLAG 2008

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
1 Taak, samenstelling en werkwijze van de Adviescommissie milieu en ruimte soest	4
1.1 De taak van de Adviescommissie Milieu en Ruimte	4
1.2 De samenstelling van de Adviescommissie milieu en ruimte	4
1.3 De werkwijze van de Adviescommissie milieu en ruimte	5
1.3.1 Vergaderfrequentie en agendering van onderwerpen	5
1.3.2 Uitgangspunten bij de advisering	5
1.3.3 Vorm van de adviezen	6
2 Overzicht van activiteiten van de Adviescommissie milieu en ruimte in 2008	7
2.1 Advisering	7
2.2 Gesprekken, bijeenkomsten en overige activiteiten	7
3 Excursies	8
3.1 Excursie Gooise Engen	8
3.2 Excursie Venlo Cradle-to-Cradle	9
4 Overleg met de gemeentebestuur	10
5 Contacten met de media	10
6 Bijgewoonde bijeenkomsten	11
7 Schriftelijke adviezen	12
7.1 Kadernotitie Milieubeleidsplan 2009-2012	12
7.2 Advies Waterberging Soesterveen (De Wiek)	15
7.3 Advies ruimtelijk plan vliegBasis	15
7.4 Ontwerp Gemeentelijk Verkeers- en VervoerPlan (GVVP)	16
7.5 Bestemmingplan Soesterveen	18
7.6 Startnotitie verbreding A28	19
7.7 Zweefvliegclub op vliegbasis Soesterberg	19
7.8 Onderwerp Soester Eng	20
7.9 Ontwerp waterberging Soesterveen (De Grachten)	22
7.10 Plan van Aanpak Milieubeleidsplan	23
8 Vooruitblik naar 2009	24
Bijlage advies zweefvliegen	

VOORWOORD

2008 was voor de Adviescommissie een ander jaar dan de voorgaande jaren. Er gebeurt veel in de gemeente. Hart voor de Heuvelrug, de sluiting van de Vliegbasis Soesterberg met de ontwikkelingen in het dorp Soesterberg, het Masterplan dat wordt ontwikkeld. Dit jaar lag de nadruk vooral op de voorbereiding. De Commissie verwacht dat er komend jaar veel meer over concrete uitwerking zal moeten worden geadviseerd.

De gemeenten Soest en Zeist hebben veel met elkaar te maken, dat was ook een van de redenen contact te zoeken met de – collega - Zeister Adviescommissie milieukwaliteit en leefomgeving om de agenda's naast elkaar te leggen en te bespreken hoe je samen kunt optrekken bij de advisering over onderwerpen die betrekking hebben op beide gemeenten.

De Commissie verandert ook van karakter. Werd voorheen geadviseerd over allerlei “plannen en plannetjes”, nu ligt het accent veel meer op meepraten over de ontwikkelingen die er aan komen, op het lanceren van ideeën en gedachten, die straks een rol kunnen spelen in de verdere planvorming en uitwerking. Er wordt veel meer initiatief van de Commissie verwacht dan dat de Commissie actief door de gemeente om advies wordt gevraagd. Het werkplan van de Commissie, dat is gebaseerd op het college- en raadsprogramma is daarvoor de basis.

Ook zag de agenda er – conform de naam van de Commissie (milieu en ruimte) - evenwichtiger uit: ecologie en natuur, het landschap, het “grijze” milieu (de nieuwe aanpak met het Milieubeleidsplan) en de kwaliteit van de ruimte middels de ruimtelijke ordening. Vanuit deze optiek kan ook goed, mede vanuit de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, worden meegedacht met de Structuurvisie Soest.

De rode draad in de discussie over de toekomstige ontwikkelingen is de plek van Soest in de omgeving. De relatie met de directe burens, de rol van Soest in de driehoek Utrecht, Amersfoort, Hilversum. De groene long in het hart voor de Heuvelrug? Ruimtelijke ontwikkelingen houden niet op bij de gemeentegrenzen. Soest kan er, in plaats van te groeien, nu juist voor zorgen dat er binnen de gemeentegrenzen voldoende recreatieve ruimte is voor de bewoners van de omliggende gemeenten waar van provinciaal en rijkswege een bouwopdracht ligt. Het is duidelijk dat ruimtelijke aspecten, natuur en milieu nauw zijn verweven; de naamswijziging van de Commissie vorig jaar blijkt telkens weer zeer terecht te zijn geweest. Soest heeft het geluk, dat een fors deel van de gemeente binnen de ecologische hoofdstructuur (EHS) ligt: de natuurlijke en landschappelijke potentie van Soest is groot, en daarmee ook de potentie van een schone en mooie omgeving voor de inwoners van dit deel van de Utrechtse heuvelrug en het nationale Landschap Arkemheen – Eemland. Het boekje “Het geld groeit op de Heuvelrug” dat aan het gemeentebestuur is aangeboden laat zien met wat voor natuurlijke en economische potentie Soest te maken heeft. Klassieke milieuproblemen zijn helaas nog niet allemaal opgelost. Gelukkig beperkten die zich in Soest grotendeels tot de effecten van verkeer (geluid en luchtverontreiniging). De Commissie heeft het afgelopen jaar ook daar aandacht aan geschonken.

Lange termijn denken, denken in duurzame ontwikkelingen, dat zijn zaken waarin de Commissie een hoofdrol moet spelen, meer dan alleen in het adviseren over lopende zaken. Met wat zouden de generaties die na ons komen tevreden zijn? Dat zou ook eens moeten worden gevraagd aan de Soesters van nu, in wat voor omgeving zou je je kinderen willen laten opgroeien. Dat kan verrassende antwoorden opleveren. Wellicht biedt het gemeentelijke Milieubeleidsplan hiervoor een handvat.

Hans Kampf
voorzitter

1 TAAK, SAMENSTELLING EN WERKWIJZE VAN DE ADVIESCOMMISSIE MILIEU EN RUIMTE SOEST

1.1 DE TAAK VAN DE ADVIESCOMMISSIE MILIEU EN RUIMTE

Het gemeentebestuur heeft de Adviescommissie Milieu en Ruimte ingesteld om de gemeente (gevraagd en ongevraagd) deskundig advies te geven over haar milieubeleid en over alle onderwerpen die raakvlakken hebben met het milieu in Soest. Dat is in 2006 vastgelegd in een nieuwe regeling die de taak, samenstelling en werkwijze regelt van de Adviescommissie milieu en ruimte. Deze regeling verving de verordening uit 1998, die vanwege het duale stelsel niet meer voldeed.

De gemeente gebruikt de adviezen om zelf beter onderbouwde afwegingen te kunnen maken bij beslissingen die invloed hebben op het milieu.

De gemeente en de Adviescommissie vatten het begrip 'milieu' breed op. **Onderwerpen** waarover de Commissie kan adviseren zijn bijvoorbeeld: milieubeleid, energie, bodem, water, riolering, slib, afval, geluid, lucht, leefbaarheid, ecologie, natuur, water, landschap, landbouw, planologie, ruimtelijke ordening, verkeer, milieuhandhaving, natuur- en milieueducatie.

In 2008 heeft de Commissie de volgende onderwerpen behandeld:

Milieu: Milieubeleidsplan, zweefvliegclub Soesterberg

Ruimtelijke Ordening: Ruimtelijk plan vliegbasis Soesterberg, Soester Eng, bestemmingsplan Soesterveen

Water: waterberging Soesterveen (De Wiek, De Grachten)

Verkeer: Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan, startnotitie A28

De Commissie adviseert aan de gemeenteraad, het college van Burgemeester en Wethouders en het ambtelijk apparaat van de gemeente Soest.

De adviezen richten zich op:

- Het signaleren van (mogelijke) effecten op natuur, milieu en landschap van gemeentelijk beleid of van ontwikkelingen in Soest of directe omgeving;
- Het anticiperen op regionale, provinciale of landelijke ontwikkelingen, die invloed kunnen krijgen op het milieu in Soest.
- Het becommentariëren van onderzoeksrapporten, studies, visies en beleidsnota's op het gebied van milieu (in brede zin), die de gemeente laat maken als voorbereiding op een (politieke) afweging. De Commissie gebruikt haar deskundigheid om de inhoudelijke kwaliteit te toetsen en waar nodig te verbeteren.

1.2 DE SAMENSTELLING VAN DE ADVIESCOMMISSIE MILIEU EN RUIMTE

- De *voorzitter*, Hans Kampf, is het gezicht naar buiten van de Commissie, en het eerste aanspreekpunt voor de gemeente en voor de pers.
- De *secretaris* is Hans de Jong, werkzaam bij de afdeling Algemene Zaken (onderdeel Milieu) van de gemeente Soest. De secretaris is de link tussen de Commissie en de gemeente. Hij zorgt dat relevante ontwikkelingen bij de gemeente op de agenda van de Commissie komen, zorgt voor informatievoorziening aan de Commissieleden, maakt de verslagen van de bijeenkomsten, stelt

samen met de voorzitter de agenda op, zorgt dat de adviezen van de Commissie op de juiste plaats 'landen' en koppelt terug wat de gemeente doet met de adviezen.

- De *overige leden* in 2008
Commissieleden hebben elk hun eigen (inhoudelijke) specialiteit, die ze inzetten voor adviezen over specifieke onderwerpen. Daarnaast hebben alle leden een breed netwerk dat ze zonodig kunnen aanspreken. De Commissie telde in 2008 negen leden en een secretaris en was als volgt samengesteld:

mevrouw E. van Assenbergh-Gerritse (water, ruimtelijke ordening)
de heer A.H.M. Bresser, 2e plaatsvervangend voorzitter (milieubeleid en leefbaarheid)
de heer A.G.M. Dassen (locale leefomgeving, verkeer)
de heer G.H. van Dorresteyn (landbouw, agrarisch en midden- en kleinbedrijf)
de heer H. Kampf, voorzitter (ecologie, educatie, natuurbeheer, landschap)
de heer P.G. Klandermans (landschap, ruimtelijke ordening, groen in en buiten de stad)
mevrouw J. B. Levels-Vermeer (milieu en bedrijfsleven, ruimtelijke ordening)
de heer T. Schneider, 1e plaatsvervangend voorzitter (milieuonderzoek en -beleid)
de heer R.J. Swart (luchtkwaliteit, klimaat- en energiebeleid)

de heer A.C. de Jong, secretaris van de Commissie.

De Commissie is na de gemeenteraadverkiezingen van 2006 voor een periode van vier jaar door het college van B&W benoemd.

1.3 DE WERKWIJZE VAN DE ADVIESCOMMISSIE MILIEU EN RUIMTE

1.3.1 Vergaderfrequentie en agendering van onderwerpen

De Commissie vergadert in principe eenmaal per maand. De voorzitter kan extra vergaderingen inlassen als dat nodig is, bijvoorbeeld in verband met een deadline voor een advies. De vergaderingen van de Commissie zijn in principe openbaar, maar worden niet in de pers aangekondigd.

In 2008 heeft de Commissie 9 keer vergaderd, waarvan 8 keer in het gemeentehuis en één keer ten huize van de voorzitter (28 januari, 25 februari, 31 maart, 19 mei, 25 juni, 1 september, 29 september, 27 november, 15 december). Tijdens een deel van de vergadering van 19 mei werd ook deelgenomen door mevr. Van Halsema van de gemeente en de heer H. Hubers van de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei. Tijdens een deel van de vergadering van 1 september werden ideeën uitgewisseld met de Zeister Adviescommissie Milieukwaliteit en Leefomgeving.

De Commissie zet onderwerpen op de agenda, die kunnen leiden tot *gevraagde adviezen*, op verzoek van het college van Burgemeester en Wethouders, één of meer raadsleden of ambtenaren van de gemeente. Daarnaast kunnen leden van de Adviescommissie zelf punten op de agenda zetten, die kunnen leiden tot *ongevraagde adviezen*. De Adviescommissie probeert bij de agendering van onderwerpen rekening te houden met de gemeentelijke planningskalender.

1.3.2 Uitgangspunten bij de advisering

De Adviescommissie let bij de advisering op een aantal zaken:

De Adviescommissie adviseert neutraal

De kracht van de Adviescommissie Milieu en Ruimte is dat de adviezen van de Commissie zoveel mogelijk neutraal zijn, in de zin van 'niet politiek gekleurd', en gebaseerd op inhoudelijke deskundigheid. Politieke afwegingen maakt de gemeente zelf, en de Adviescommissie wil geen rol

spelen in de politieke arena. Dat wil zeggen dat de Commissie bij een politieke afweging geen voorkeur wil uitspreken voor de ene of de andere optie. De Commissie waakt er voor dat afwegingen op de juiste gronden gebeuren, en dat milieueffecten van alle opties helder zijn.

De Adviescommissie let op inhoudelijke kwaliteit van beleids- of onderzoeksrapporten

De Adviescommissie let bijvoorbeeld op de kwaliteit, betrouwbaarheid en volledigheid van onderliggende gegevens, de manier waarop conclusies zijn getrokken uit feiten, het juiste gebruik van methoden, modellen en indicatoren, de presentatie van resultaten, leesbaarheid en toegankelijkheid van teksten.

De Adviescommissie vraagt aandacht voor het lange termijn perspectief

De Commissie vindt dat keuzen gebaseerd moeten zijn op een visie op de (gewenste) ontwikkelingen op de langere termijn. De Commissie betreft daarom bij de advisering altijd de onderliggende visie van de gemeente voor de langere termijn voor het onderwerp dat aan de orde is, of vraagt om een lange termijnvisie als die ontbreekt.

De Adviescommissie legt verbanden met de omgeving van Soest

De Commissie kijkt bij haar adviezen ook buiten de gemeentegrenzen. Er kunnen ontwikkelingen bij de buurgemeenten zijn, regionale, provinciale of landelijke ontwikkelingen en zelfs zaken op Europese schaal, die invloed hebben op het milieu in Soest. Andersom oefent Soest ook invloed op de omgeving uit. Bij besluiten moeten de wederzijdse beïnvloedingen helder te zijn.

De Adviescommissie zoekt naar relaties tussen verschillende milieuthema's

De Commissie heeft over het algemeen een breed overzicht over milieuthema's die binnen Soest en in de regio spelen, en ook over de manier waarop andere instanties met die thema's omgaan (provincies, rijk, waterschappen, onderzoekswereld). De Commissie gaat bij een advies over een thema altijd na of er relaties zijn met ontwikkelingen bij andere thema's en adviseert over het leggen van dwarsverbanden.

1.3.3 Vorm van de adviezen

De Commissie heeft verschillende mogelijkheden om de adviezen vorm te geven.

In 2008 heeft de Commissie de volgende vormen voor advisering en communicatie gebruikt: Notitie (8 maal), verslag (1 maal), bijwonen bijeenkomsten (diverse malen door voorzitter en individuele leden), excursie (2 maal) (zie ook hoofdstuk 2).

2 OVERZICHT VAN ACTIVITEITEN VAN DE ADVIESCOMMISSIE MILIEU EN RUIMTE IN 2008

2.1 ADVISERING

Type activiteit	Onderwerp	Advies aan:
Excursies	Gooise Engen (mei)	
	Cradle-to-Cradle Venlo (oktober)	
Schriftelijke advisering via notitie/brief	Kadernotitie Milieubeleidsplan 2009-2012 (april)	College, ambtelijk apparaat
	Advies waterberging Soesterveen/De Wiek (mei)	Ambtelijk apparaat
	Ruimtelijk plan vliegbasis (juli)	College en Raad
	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (juli)	College en Raad
	Bestemmingsplan Soesterveen (september)	College
	Startnotitie A28 (oktober)	Ambtelijk apparaat
	Zweefvliegclub op vliegbasis Soesterberg (oktober)	College en Raad
	Soester Eng (november)	College en Raad
	Advies waterberging Soesterveen/De Grachten (november)	College en Raad
	Plan van Aanpak Milieubeleidsplan (november)	Ambtelijk apparaat
Visie ontwikkeling	In februari bood de Commissie schriftelijk aan de Raad het boekje "Het geld groeit op de Heuvelrug" van Ton Bade aan met het aanbod om verder met de gemeente de mogelijkheden te onderzoeken om de kansen verbonden aan de inhoud van dit boekje te verkennen.	

2.2 GESPREKKEN, BIJENKOMSTEN EN OVERIGE ACTIVITEITEN

Type activiteit	Onderwerp
Gesprekken met de wethouder	Voorzitter Hans Kampf had elke twee maanden een agendazettend overleg met wethouder Bert Krijger
Contacten met de media	Dit jaar geen.
Deelname excursie	<ul style="list-style-type: none"> Op 11 april namen Hans Kampf en Ton Dassen deel aan een door de gemeente georganiseerde excursie naar de vliegbasis Soesterberg.
Deelname bijeenkomsten	<ul style="list-style-type: none"> Op 12 februari werd door Rob Swart, Hans Kampf, Jeannette-Levels-Vermeer en Ton Dassen de gemeentelijke bijeenkomst Cradle-to-Cradle bijgewoond. De Commissie ondersteunt het streven van de gemeente om C2C als één van de basisprincipes van het Milieubeleidsplan te nemen en wil de gemeente graag ondersteunen in haar pogingen het begrip praktische invulling te geven, bijvoorbeeld bij de inrichting van de vliegbasis Soesterberg. Ton Dassen nam namens de Commissie deel aan een bijeenkomst (26 maart) van de Klankbordgroep van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP). Op 21 april namen Hans Kampf, Ton Bresser en Rob Swart deel aan de bijeenkomst over de presentatie van het Ruimtelijk plan voor de vliegbasis Soesterberg in Zeist. Op 17 juli heeft Jeannette Levels overleg met Henk Dillingh ter voorbereiding van de C2C bijeenkomst en ter bespreking van het voorliggende plan van aanpak milieubeleidsplan. Tijdens gesprek zijn er ideeën uitgewisseld over de mogelijkheden van C2C voor de

	<p>gemeente Soest. Tevens werd over en weer de meerwaarde van betrokkenheid van de Adviescommissie benadrukt¹.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorafgaand aan de Commissie-bijeenkomst op 1 september werd van gedachten gewisseld met leden van de Zeister Adviescommissie Milieukwaliteit en Leefomgeving. Er werden verschillen en overeenkomsten in werkwijze geconstateerd. Zo is de Zeister Commissie uitsluitend op het College gericht, terwijl de Soester Commissie ook de Raad en in sommige gevallen het gemeentelijke apparaat adviseert. Afsproken werd om advisering over het Ruimtelijk Plan Vliegbasis met elkaar te delen. Beide secretarissen zullen voor de informatie-uitwisseling zorgen. • Op 9 september 2008 nam Hans Kampf deel aan de Informatieavond Masterplan Soesterberg (Officierscasino). Stedenbouwkundige Riek Bakker presenteerde de eerste opzet van het Masterplan Soesterberg "wat het college van burgemeester en wethouders met Soesterberg voor ogen heeft". Het is een ambitieus en interessant plan dat goede potenties voor de toekomst heeft. Er wordt een duidelijke link gelegd met het ontwerp voor de vliegbasis¹. • Op 11 september 2008 bezocht Hans Kampf de presentatie werkatelier Heel de Heuvelrug (Kontakt der Continenten). De Initiatiefgroep Heel de Heuvelrug en de provincies Utrecht en Noord-Holland hebben een tweedaags werkatelier Heel de Heuvelrug georganiseerd. Een groep bestuurders en andere organisaties zijn uitgenodigd de eindpresentatie bij te wonen¹. • Op 15 september 2008 namen Hans Kampf en Ton Schneider als "sleutelfiguren" deel aan een bijeenkomst over de Structuurvisie Soest met als doel om de planologen van bureau Kuiper op weg te helpen. De inbreng van de Commissieleden richtte zich op de ruimtelijke toekomst van Soest en op de rol van Soest als "groene long" in dit deel van de Randstad¹. • Op 17 september vond een gesprek plaats tussen Hans Kampf, Ton Dassen en vertegenwoordigers van de zweefvliegclub Soesterberg.
Diner	<ul style="list-style-type: none"> • Op 11 februari vond het jaarlijkse diner plaats van de Commissie (dat in 2007 geen doorgang had gevonden) in restaurant 't Spiehuis. Voorafgaand aan het diner waren vertegenwoordigers van College en gemeentelijk apparaat aanwezig en kon informeel een aantal onderwerpen de revue passeren. Voorzitter Hans Kampf bood wethouder Krijger het eerste nog ongebonden exemplaar van het 2007 Jaarverslag aan, en aan alle aanwezigen een exemplaar van het boekje "Het geld groeit op onze Heuvelrug".

3 EXCURSIES

De Commissie heeft dit jaar één excursie georganiseerd voor leden van het gemeentebestuur en ambtelijk apparaat en inhoudelijk bijgedragen aan de excursie naar Venlo over Cradle-to-Cradle (C2C).

3.1 EXCURSIE GOOISE ENGEN

Op 23 mei werd een fietsexcursie georganiseerd naar de Gooise Engen, waaraan zeven raadsleden, een wethouder, twee vertegenwoordigers uit de agrarische sector, twee leden van de werkgroep

¹ Van deze bijeenkomst is in sectie 6 een meer uitgebreid verslag opgenomen.

Behoud Zuidelijke Eng, zeven leden van de Commissie zelf en een vijf man sterke ambtelijke delegatie deelnamen (totaal 25). Na een inleiding van de heer Henk Korten van het Gooise Natuurreservaat (GNR) werd een rondtocht van ongeveer 15 kilometer naar de engen van Laren, Huizen en Blaricum gemaakt, waarbij de specifieke problemen en kansen onderweg werden toegelicht.

Na afloop werd gediscussieerd over welke voor Soest relevante lessen zouden kunnen worden geleerd:

- er is een groeiende belangstelling van de boeren voor “leuke” dingen op de Eng. Er wordt goed ingespeeld op het publiek;.
- het bevorderen van wilde planten op grond van de boeren is lastig, i.v.m. plukken en de vertrappingschade door mensen die daarvan het gevolg is;
- de gronden van de gemeente zouden centraal moeten staan, en daarop - eventueel te ruilen met percelen van boeren als daardoor de ligging voor het publiek beter wordt – zouden akkeronkruiden wel gezaaid kunnen worden;
- het beheer kan eventueel worden uitbesteed als loonwerk aan een boer (de heer Van Roomen meldde dat hij - als hij dit als boer zou beheren - in conflict zou komen met een subsidieregeling: verhouding grasland - akker; loonwerk zou wel kunnen);.
- akkeronkruiden kunnen verkregen worden van o.a. GNR, maar wellicht ook van Natuurmonumenten.

In september zijn deze ervaringen in een advies vervat, zie aldaar.

3.2 EXCURSIE VENLO CRADLE-TO-CRADLE

Op vrijdag 26 september 2008 hebben een aantal leden van de Adviescommissie deelgenomen aan de excursie Cradle-to-Cradle (C2C) naar Venlo. Vooraf zijn in een voorbespreking de volgende leerdoelen vastgesteld:

- Leerpunten uit de aanpak om C2C te concretiseren binnen de gemeente;
- Leerpunten uit het proces om C2C als leidend in het beleid op te nemen.

Door de wethouder economische zaken van Venlo is een toelichting gegeven op de C2C-visie van de gemeente en de verwezenlijking hiervan in het Floriade terrein. Aansluitend is door de directeur van Venlo Greenpark, de ontwikkeling waar de Floriade onderdeel van uit maakt, een verdere toelichting gegeven op de ontwerpen en de realisatiefases. Daarna is een bezoek gebracht aan een lokale papierfabriek waar het C2C principe doorgevoerd wordt in de bedrijfsvoering. Dit, overigens inspirerende bezoek, is in de verdere evaluatie buiten beschouwing gelaten vanwege de niet directe relatie met de doelstellingen van de gemeente.

De visie van de ontwikkeling van het Greenpark is de versterking van de “van nature” aanwezige industrie binnen de gemeente. In de presentaties is aangegeven dat actoren vanuit het bedrijfsleven, de gebouwde omgeving en kennis & onderwijs zijn betrokken in de planvorming. De burgers/ consumenten zijn alleen geïnformeerd en worden wellicht in een later stadium betrokken, vanuit welke rol en op welke wijze is nog niet voorzien. Venlo heeft in de ontwikkelingspraktijk te maken met een aantal spanningsvelden zoals bijvoorbeeld de tegenstelling tussen de lokale ontwikkeling en de mondiale markt van bijvoorbeeld materialen. Ook de energiebalans is praktisch nog niet sluitend te krijgen.

In het ontwerp van het gebied is sterk uitgezoomd naar de hoofdstructuren van de regio. Vanuit deze hoofdstructuren is ontworpen naar het plangebied. Er is sterk gekeken naar de economische eindbestemming van clusters binnen het gebied (eindbestemmingen over 10, 20 en 30 jaar) waarbij rekening is gehouden met de levensduur van het huidige gebruik (in plaats van wegbestemmen huidige functies). Binnen het plangebied is ook een EHS-deel aanwezig dat ingepast is in de eindbestemmingen. De uiteindelijke ontwikkeling van de clusters binnen het greenpark worden geprivatiseerd zonder afbreuk aan de visie en het ontwerp.

De ervaringen van Venlo evaluerend leiden tot de volgende aandachtspunten in relatie tot de leerdoelstellingen van de gemeente:

- Leerpunten uit de aanpak om C2C te concretiseren binnen de gemeente:
 - Visie op het grotere geheel als leidend;
 - Sturend in voorwaarden bij privatisering van de uitvoering.
- Leerpunten uit het proces om C2C als leidend in het beleid op te nemen:
 - Betrekken relevante actoren;
 - Realistisch benoemen van spanningsvelden bij doelstellingen.

4 OVERLEG MET DE GEMEENTEBESTUUR

In 2008 zijn er geen rondetafelgesprekken met het college en de raadsleden geweest. Hiervoor kwam in de plaats de adviesexcursie naar de Gooise Engen. Formeel overleg met het college is wel geagendeerd geweest maar in goed overleg uitgesteld wegens gebrek aan concrete agendapunten. Wel heeft verschillende keren informeel overleg plaats gehad met de afzonderlijke leden van het college.

Verschillende keren heeft de Commissie (of een deel ervan) open en brainstormende gesprekken met gemeenteambtenaren gevoerd.

Evenals vorig jaar had de voorzitter tweemaandelijks informeel overleg met de wethouder Milieu, de heer Krijger. Deze – als zeer zinvol ervaren - overlegsessies zijn voornamelijk brainstormend en agendazettend.

5 CONTACTEN MET DE MEDIA

In 2008 vonden er geen contacten met de media plaats.

6 BIJGEWOONDE BIJeenKOMSTEN

In 2008 hebben leden van de Commissie deelgenomen aan diverse bijeenkomsten die door de gemeente of door derden werden georganiseerd. Deze zijn in sectie 2.2 genoemd. Hieronder wordt een iets uitgebreidere beschrijving gegeven van een aantal van de meest significante.

17 juli 2008, overleg Cradle-to-Cradle

Op 17 juli is een verkennend overleg gevoerd met de heer Dillingh, aanleiding voor dit overleg was enerzijds de term C2C in de overlegnotitie van het gemeentelijk milieubeleidsplan en anderzijds de geplande excursie naar de gemeente Venlo als vervolg op de C2C themabijeenkomst d.d. 12 februari 2008 op het gemeentehuis. Uit het overleg is duidelijk naar voren gekomen dat C2C als leidend thema voor het komende milieubeleidsplan is gekozen. Het tot stand komen van het aankomende milieubeleidsplan is een zogenoemd directieproject waarbij de inzet is dat betrokkenheid bij het project dwars door de afdelingen snijdt. Per thema zullen trekkers aangewezen worden om het thema verder te concretiseren. De planning is dat het plan van aanpak na de zomer door het college wordt vastgesteld. Tijdens het overleg is stil gestaan bij de mogelijke uitwerking van het thema binnen de gemeente. Er is onder meer gesproken over de voorbeeldfunctie van de gemeente in de uitvoering van eigen projecten. Door de heer Dillingh is aangegeven dat er soms knelpunten zijn bij projecten die niet in eigen beheer worden doorgevoerd. De gemeente zal hier haar rol als voorwaarde bepalend steviger moeten invullen. Een nadrukkelijke wens van de gemeente is het vastleggen van een lange-termijnvisie in het milieubeleidsplan. De heer Dillingh ziet een duidelijke meerwaarde van de Commissie in advisering omtrent het plan van aanpak en bij de verdere uitwerking in de werksessies. Tot slot is gesproken over de aanstaande excursie naar de gemeente Venlo. Concrete leerdoelen die besproken zijn betreffen enerzijds de concretisering van de aanpak en anderzijds het proces dat de gemeente Venlo heeft doorlopen.

9 september 2008, Informatieavond Masterplan Soesterberg (Officierscasino)

Stedenbouwkundige Riek Bakker presenteerde de eerste opzet van het Masterplan Soesterberg "wat het college van burgemeester en wethouders met Soesterberg voor ogen heeft". Het is een ambitieus en interessant plan dat goede potenties voor de toekomst heeft. Er wordt een duidelijke link gelegd met het ontwerp voor de vliegbasis. De provincie wil graag dat de weg Utrecht – Amersfoort (N237) helpt de A28 te ontlasten. Dit geeft extra verkeersdruk op Soesterberg. Het zou wellicht beter zijn de A28 meer capaciteit te geven en het verkeer te bundelen.

11 september 2008, presentatie werkatelier Heel de Heuvelrug (Kontakt der Continenten, Ceciliakapel)

De Initiatiefgroep Heel de Heuvelrug en de provincies Utrecht en Noord-Holland hebben een tweedaags werkatelier Heel de Heuvelrug georganiseerd. Een groep bestuurders en andere organisaties zijn uitgenodigd de eindpresentatie bij te wonen.

Centraal startpunt van het werkatelier is 'GROEN' in de brede zin van het woord; het ontwikkelen van drie kernwaarden van het gebied:

- o Natuur: een samenhangende inrichting en beheer van natuur en milieu op de Heuvelrug
- o Recreatie: een duurzame ontwikkeling van gebruik en natuurgerichte recreatie
- o Cultuur: ontsluiting en behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het gebied.

Het eindresultaat is tweeledig. Welke ontwikkelingskansen kunnen worden uitgewerkt de komende jaren. En hoe kunnen die kansen in de komende jaren vorm worden gegeven?

Er is met enthousiasme gewerkt aan een visie, die verdere uitwerking van het concept Heel de Heuvelrug zal stimuleren. Er was een zeer goede vertegenwoordiging van het bestuur (provincies, gemeenten) en andere organisaties. Er is een gezamenlijke verklaring ondertekend en er zullen spoedig meer initiatieven worden genomen, die bijdragen aan de kwaliteit van de Heuvelrug.

15 september 2008, Structuurvisie Soest

De uitvoering van de Structuurvisie voor de gemeente Soest wordt ter hand genomen. Daartoe zijn een aantal sleutelfiguren uitgenodigd, waaronder Ton Schneider en Hans Kampf om de planologen van Bureau Kuiper op weg te helpen. Er zijn vier van zulke gesprekken met een paar mensen tegelijk georganiseerd, om de aspecten van natuur en milieu, economie, wonen en verkeer, alsmede sport, onderwijs, welzijn te bespreken. Dat gaf de Commissie de kans een visie op de ruimtelijke toekomst

van Soest uiteen te zetten. De nadruk is gelegd op de rol van Soest als “groene long” in dit deel van de Randstad. De functie van Soest is niet het bouwen van zo veel mogelijk woningen, maar te zorgen voor een hoogwaardig landschap, waar tal van mensen van kunnen genieten, op het grensvlak van het nationale landschap en de EHS. Er is nog wat minder aandacht besteed aan de echte milieuvraagstukken, maar die volgen uit het ruimtelijk concept. Wel is benadrukt dat duurzaamheid hoog in het vaandel moeten staan.

7 SCHRIFTELIJKE ADVIEZEN

De Commissie bracht in 2008 adviezen uit over uiteenlopende onderwerpen. De teksten van de adviezen staan in zijn geheel in dit hoofdstuk.

7.1 KADERNOTITIE MILIEUBELEIDSPLAN 2009-2012

April 2008, schriftelijk advies aan het college van B&W en het ambtelijk apparaat. In 2008 heeft het gemeentelijk apparaat een start gemaakt met de voorbereiding van een nieuwe Milieubeleidsplan voor de periode 2009-2012. Voor de Commissie is dit een zeer belangrijk document, onder meer vanwege de mogelijkheden voor verdere uitbouw van eerder ingezet milieubeleid, het introduceren van kwantitatieve doelen en monitoring van de effectiviteit, en de integratie van milieuaspecten in breder gemeentelijk beleid.

Tekst Advies Kadernotitie Milieubeleidsplan 2009-1012

De Adviescommissie Milieu en Ruimte verwelkomt de Kaderstellende notitie voor een nieuw Milieubeleidsplan 2009-2012 (MBP). Zij ondersteunt van harte niet alleen het handhaven van de thema's veiligheid en gezondheid als basis voor het nieuwe plan, maar ook de stimulerende nieuwe beweging die wordt ingezet naar een meer duurzame toekomst door middel van “Cradle-to-Cradle (C2C) en “Soest Klimaatneutraal” als leidende principes. De voorgestelde introductie van een set van prestatie-indicatoren om afrekenbare doelen te formuleren en de voortgang en effectiviteit van het beleid te kunnen toetsen wordt door de Commissie ondersteund, evenals de constatering dat van het verleden geleerd moet worden en dat derhalve een evaluatie van de laatste vier jaar het toekomstige beleid effectiever kan maken. De Commissie wil in dit stadium op twee hoofdpunten enkele suggesties doen.

1. De nieuwe leidende principes (“Cradle-to-Cradle” en “Soest Klimaatneutraal”) kunnen alleen effectief worden nagestreefd in de gemeente indien dit in een breder aantal beleidsterreinen wordt geïntegreerd dan alleen milieu. Dit wordt dan ook terecht door de gemeentesecretaris in de oplegnotitie van het stuk benadrukt. Het gaat vooral om beleidsterreinen waar gebouwen en infrastructuur worden beheerd of gebouwd en waar ruimtelijke vraagstukken worden geadresseerd. Bijvoorbeeld bieden de plannen voor de herinrichting van de vliegbasis Soesterberg een uitgelezen kans om de principes concreet invulling te geven en de gemeente ook naar buiten toe te profileren. Dit betekent voor het MBP in hoofdstuk 4, dat de themagerichte beleidsnota's (en bovenlokale plannen) niet alleen invloed hebben op het MBP, maar dat dat ook omgekeerd zou moeten gelden om de leidende principes gestalte te kunnen geven.
2. Ook binnen het thema milieu kunnen de principes in meer of mindere mate worden geconcretiseerd. De Commissie ondersteunt hierbij het stellen van een lange termijn doel (2030) en het stapsgewijs realiseren hiervan met een tussendoel in 2012. De notitie is echter in dit stadium niet voor ieder onderwerp even gedetailleerd uitgewerkt en de Commissie verwacht dat een verdere uitwerking in de volgende maanden wordt gerealiseerd. Om dit proces te ondersteunen worden hier een aantal suggesties gegeven.
 - o **Algemeen**
Voor alle onderdelen wordt geadviseerd om expliciet op te nemen dat Soest minimaal het (inter)nationale beleid volgt, en haar bijdrage te leveren aan halen nationale doelen en

normen. Deze 'verplichting' staat bijvoorbeeld ook expliciet in de kadernota GVVP. Dit leidt tot een aantal aanvullende doelen, die hier zijn opgenomen in een lijstje van themagerichte suggesties.

○ **Afval**

Onder het thema afval worden ambitieuze doelstellingen op het gebied van "cradle to cradle" (ook wel C2C) voor 2030 opgenomen, die niet direct in een concrete tussendoelstelling op dit thema voor 2012 zijn gevat. In het milieubeleidsplan zou de visie van de gemeente Soest met betrekking tot haar eigen rol binnen de keten moeten worden opgenomen en concrete maatregelen om stapsgewijs de doelstelling van 2030 te behalen. Volgens de Commissie zijn de ambities te verdelen naar drie te onderscheiden groepen:

- a) eigen organisatie, uitvoeringsbeleid en openbare gebouwen;
- b) bedrijfsleven;
- c) burgers.

De eerste grote slag is hierbij te realiseren binnen de eigen organisatie en uitvoeringsorganisatie door aan elke inkoop en elke aanbesteding (bijvoorbeeld infrastructuur, woningbouw en groenbeheer) een concreet "cradle-to-cradle" doel te stellen.

De gerealiseerde voorbeelden binnen de eigen gemeente kunnen vervolgens worden gebruikt om een voorbeeld te stellen naar bedrijfsleven en burgers. Voor het bedrijfsleven kan verder gedacht worden aan faciliterende/initiërende projecten op dit gebied. De Adviescommissie Milieu en Ruimte ondersteunt het denkproces, om tot concrete en haalbare doelstellingen te komen voor 2012, graag doormiddel van een workshop voor de ambtelijk betrokkenen en het bestuur.

○ **Bodem**

De ambitie voor 2030 is feitelijk ingegeven door het landelijke beleid. Voor Soest wordt het realiseerbaar geacht om een hoger ambitieniveau vast te leggen waarin in ieder geval het voorkomen van nieuwe gevallen door adequate handhaving en opsporing in 2012 en een volledig "stand-still" in absoluut volume verontreiniging in 2030 overwogen kan worden.

Verder is in de kaderstellende notitie aangegeven dat er sprake is van ruimtelijke beperkingen door de aanwezigheid van voormalige stortlocaties binnen de gemeente (zowel buitengebied als binnen de rode contouren). Landelijk zijn er veel ontwikkelingen op het gebied van ontwikkelen van stortlocaties ("bouwen op de belt"). Uit de projecten blijkt dat de ontwikkeling in veel gevallen economisch rendabel is. Ook voor de gemeente Soest betekent dit dat ruimtelijke belemmeringen wellicht weggenomen kunnen worden en dat gewenste ontwikkelingen op deze locaties mogelijk zijn. Nuttig gebruik van deze locaties voorkomt ook ontwikkelingsdruk op de meer kwetsbare (natuur)gebieden. De Commissie kan hier de gemeente van dienst zijn door het organiseren van een voorlichting over recente ontwikkelingen en eventueel excursies naar lopende projecten. Als doelstelling voor 2012 wordt voorgesteld, volledig inzicht in de voormalige stortlocaties betreffende locaties en in hun ontwikkelingspotentieel.

○ **Externe veiligheid**

Uitgaande van het Besluit externe veiligheid inrichtingen kunnen de volgende extra doelen worden opgenomen:

- a) kwetsbare bestemmingen: geen situaties met een plaatsgebonden risico $> 10^{-6}$ per jaar;
- b) beperkt kwetsbare bestemmingen: geen situaties met een plaatsgebonden risico $> 10^{-5}$ per jaar.

Voor groepsrisico geldt een verantwoordingsplicht. De gemeente zou daar een protocol voor kunnen ontwikkelen hoe ze daar in voorkomende gevallen invulling aan wil geven. Rampenbestrijding: het onderdeel preventie is voor 2012 niet ingevuld.

○ **Geluid**

Vanuit het vierde Nationaal Milieubeleidsplan (NMP4), de Nota Mobiliteit, het Regeerakkoord en de Wet geluidhinder zijn aanvullende doelen voor geluid de volgende. In zijn algemeenheid is het doel van het rijksbeleid om ruimte voor mobiliteit te bieden mits dit gepaard kan gaan met afnemende milieubelasting (absolute ontkoppeling). Volgens het NMP4 geldt dat er tot 2010 geen achteruitgang voor de akoestische kwaliteit van de EHS mag optreden t.o.v. 2000, en dat in 2030 de akoestische kwaliteit in de EHS "goed" moet zijn. Woongebieden moeten voor 2030 een "goede" akoestische kwaliteit

hebben (er is geen doel voor 2010). Het voorgestelde Soester doel voor 2030 is minder ambitieus ("inzichtelijk, bekend en aanvaardbaar"). De gemeente heeft voor het saneringsprogramma dat voor 2020 afgerond moet worden alle woningen aangemeld die in 1986 boven 60 dB(A) L_{den}^2 per etmaal zaten. Een doel zou kunnen zijn om in 2020 al deze woningen ook daadwerkelijk gesaneerd te hebben. In het GVVP wordt gesproken over 80% gesaneerd. Dit moet hier (minimaal) terugkomen. Verder gaat het rijk alle situaties langs de rijksinfrastructuur aanpakken die boven 65 dB(A) L_{den} (wegen) dan wel 70 dB(A) L_{den} (spoorwegen) zitten (opgelost in 2020). Gemeenten zijn dat niet verplicht, maar Soest zou zich dat doel kunnen stellen. Een doel gericht op klachten en hinder (zoals nu gesteld) zou aanvullend kunnen, maar niet uitsluitend. Op hinder (en vooral klachten) is echter moeilijk te sturen omdat veel andere factoren een rol spelen die de gemeente niet in de hand heeft (media-aandacht, geluidsoverlast van burens, etc.).

○ **Klimaat en energie**

In verband het principe "klimaat neutraal" is dit een belangrijk onderwerp, waar de gemeente ook al hard aan heeft gewerkt. De doelstelling om het energieverbruik van (bestaande) woningen in 2012 met 25% te verminderen is een zeer ambitieuze, omdat de invloed van de gemeente op het gedrag van burgers beperkt is. Een concreet uitvoeringplan is hier derhalve van belang. De gemeente kan daarentegen meer invloed uitoefenen op het eigen functioneren, en bijvoorbeeld concrete doelen voor die gebouwen stellen waar de gemeente direct invloed op heeft (gemeentehuis, sportzalen, eventueel scholen). Verder gedefinieerd zou moeten worden wat bedoeld wordt met duurzaam inkopen. Dit kan bijvoorbeeld gelden voor verbruiksmaterialen en energie. Ook kan invloed worden uitgeoefend op nieuwe ontwikkelingen, zoals nieuwbouw. Waarom zou nieuwbouw pas vanaf 2020 klimaatneutraal hoeven te zijn, en zou dit niet al nagestreefd kunnen worden tijdens de looptijd van het MBP. Tenslotte zou er gedacht kunnen worden aan een doelstelling die verder gaat dan het alleen genereren van "belangstelling voor C2C" bij bedrijven, bijvoorbeeld door via actieve bedrijvenscans naar mogelijkheden zoeken om C2C en/of klimaatneutraliteit in het Soester bedrijfsleven te bevorderen. Dit kan voor bepaalde bedrijven aantrekkelijk zijn vanwege een versterking van het imago en kostenbesparingen.

○ **Luchtkwaliteit**

Dit onderwerp is nog niet ingevuld. Nederland is hier gebonden aan Europese normen en regels. De mogelijkheid bestaat dat deze in de toekomst worden aangescherpt. Het is verstandig om dus ook hier op te nemen dat Soest zal voldoen aan deze regels en normen zodat bij beleid (op andere terreinen) hier vroegtijdig rekening mee kan worden gehouden. De stelling dat Soest ook in 2030 aan de normen zal voldoen hangt ook van de ontwikkeling van de normen af. Wellicht belangrijker dan het voldoen aan normen is het beperken van de gezondheidsrisico's. In de tekst wordt in dit verband terecht opgemerkt dat de luchtkwaliteit langs doorgaande wegen nog verre van optimaal is. Er lijken hier verkeerstechnische maatregelen te worden aangekondigd. Gelet op de gezondheidseffecten wordt geadviseerd om hier ook serieus op in te zetten en het terugdringen van de gezondheidseffecten op één of andere manier in een doel op te nemen. Dit zou kunnen met een doelstelling voor de totale fijn stof- en NO_2 -emissies van drukke wegen.

○ **Natuur- en milieucommunicatie**

In de kaderstellende notitie is nog geen uitwerking van de ambities opgenomen. Wel kan worden opgemerkt dat wellicht het bedrijfsleven als doelgroep moet worden toegevoegd. Ook zijn de eenheden in de tabel niet geheel duidelijk.

² De L_{den} (Engels: *Level day-evening-night*) is een maat om de geluidsbelasting door omgevingslawaai uit te drukken.

- **Wet milieubeheer en vergunningverlening handhaving**
Vanaf 1 januari 2008 zal het merendeel van de bedrijven onder het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer vallen. Voor de gemeente Soest vormt dit een mooie gelegenheid om haar beleid ten aanzien van verruimde reikwijdte (zorgplicht) opnieuw vast te stellen en met de bedrijven in gesprek te gaan over het besluit, de zorgplicht en de eventuele maatwerk noodzaak om de overige milieuaspecten te beheersen. Een actieve opstelling van de gemeente werkt stimulerend naar het bedrijfsleven en kan veel handhavingsacties met een negatievere insteek voorkomen. Vanuit een actieve dialoog over de regelgeving kunnen aanvullend stimulerende projecten worden geïnitieerd om de bedrijven een verdere stap te laten maken op het gebied van duurzaamheid.

7.2 ADVIES WATERBERGING SOESTERVEEN (DE WIEK)

Mei 2008, schriftelijk advies als passage in verslag aan college van B&W en Raad. In mei is het rapport Ecologisch onderzoek waterberging De Wiek uitgekomen. Na een gesprek met mevr. Van Halsema van de gemeente werd geconstateerd dat er een groot verschil is tussen de huidige natuurwaarden en de door de Provincie Utrecht geformuleerde natuurdoeltypen en is het volgende advies opgesteld.

Tekst advies waterberging Soesterveen (De Wiek)

Het rapport is bondig en geeft de algemene mening weer dat gebiedsvreemd water en hoge natuurdoelstellingen (zoals nat schraalgrasland) niet met elkaar te verenigen zijn. De toegevoegde waarde van het veldonderzoek (in de winter) is beperkt.

De Commissie betwijfelt de mogelijkheden om de abiotische randvoorwaarden voor deze hoge natuurdoelstelling ooit gehaald kunnen worden, denk hierbij aan het huidig gebruik van De Wiek. Het waterschap is verplicht om binnen een aantal jaren onderzoek te doen naar de GGOR (Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime). Verwacht mag worden dat dit onderzoek duidelijkheid geeft over de haalbaarheid van de hydrologische randvoorwaarden voor de ontwikkeling van de natuurdoelstellingen.

Het water uit de Grachten blijkt voedselrijk. Is het mogelijk om deze voedselrijkheid te verminderen zodat er meer muziek zit in de combinatie natuur en waterberging. In de afgelopen jaren is er middels het NBW-akkoord en de daarbijbehorende publiekscampagne "Nederland leeft met water" meer aandacht en duidelijkheid verworven over wateroverlast en de bestrijding ervan. Mogelijk geeft dit een andere kijk op de waterbergingsproblematiek.

Tot slot is de Commissie verheugd over het feit dat de gemeente zich inspant om waterberging en natuurdoelstellingen met elkaar te combineren.

7.3 ADVIES RUIMTELIJK PLAN VliegBASIS

Juli 2008, schriftelijk advies aan college van B&W en Raad. Ook in 2008 heeft de ontwikkeling van plannen voor de inrichting van de vliegbasis de volle aandacht van de Commissie gehad, omdat deze unieke ontwikkeling zowel milieu- and ruimtelijke aspecten betreft.

Tekst Advies Ruimtelijk plan vliegbasis

De Adviescommissie Milieu en Ruimte is onder de indruk van de creatieve en professionele wijze waarop het concept Ruimtelijk plan voor de vliegbasis Soesterberg de soms tegenstrijdige belangen integreert tot een evenwichtig plan dat Soesterberg nieuwe recreatieve en economische impulsen kan geven en tegelijkertijd ruime kansen biedt voor milieu en natuur. De Commissie kijkt dan ook uit naar de definitieve planvorming en de spoedige implementatie daarvan.

Een paar suggesties vanuit het domein van de Commissie, waar rekening mee gehouden kan worden bij de opstelling van het definitieve plan:

- **Noord-zuid ecologische corridor**

In het sheltergebied wordt de noord-zuid corridor wellicht onnodig van twee kanten bedreigd: vanuit het westen door het openstellen voor bedrijvigheid, en vanuit het oosten via een (dure) recreatieve tunnelverbinding (hoewel wel zeer creatief). Het achterwege laten (of anders inpassen) van deze planelementen kan voordelen hebben voor de rust in het gebied, de kostenbalans en daarmee het uiteindelijke resultaat (zie ook hieronder, zonering).

- **Overgang wonen-natuur**

Er lijkt nog steeds bebouwing binnen de hekken noodzakelijk, waardoor natuurwaarden verloren gaan. Bij het detailontwerp van de overigens fraai vormgegeven overgang tussen woongebieden en de natuur zou echter onder meer rekening gehouden kunnen worden met het voorkómen dat huisdieren het gebied verstoren. Loslopende / zwervende honden zijn bedreigend voor de grotere zoogdieren (o.a. herten en reeën), terwijl loslopende huiskatten (Europees) wettelijk beschermde diersoorten, zoals vogels (grondbroeders), reptielen en hagedissen (hazelworm, zandhagedis) ernstig kunnen bedreigen. Hierdoor zullen de betreffende plan- en instandhoudingsdoelstellingen wellicht niet worden gehaald. Het is een omissie dat dit aspect niet is meegenomen in de ecologische toets.

- **Zonering**

Om voldoende grote delen van het kwetsbare gebied af te schermen van de te verwachten grote recreatiedruk rond het nieuwe museum en bezoekerscentrum kan een uitgekende zonering van het gebied zelf en de omringende terreinen goede diensten vervullen. De Commissie beveelt aan dat in het betreffende planontwerp een goed zoneringsplan wordt opgenomen, waaruit blijkt dat de natuurdoelen (EHS) zullen worden gerealiseerd.

- **Bereikbaarheid**

Het voorgestelde smalspoor kan helpen de bereikbaarheid van het gebied per openbaar vervoer te bevorderen; dit kan verder worden versterkt door het opwaarderen van het openbaar vervoer van en naar andere richtingen dan Den Dolder (bijvoorbeeld met station Driebergen-Zeist)

- **Inrichting / herlocatie van het bedrijventerrein**

Het is een prima zaak als de bedrijven worden verplaatst naar de Richelleweg. Niet alleen vanwege de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden die dit biedt aan Soesterberg (of: behoud van vliegbasisterrein voor natuur), maar ook vanuit milieuoverwegingen. Of de verplaatsing gaat lukken is nog onduidelijk. Het positieve effect van het verplaatsen van de bedrijven naar de Richelleweg zou ook in het plan voor de vliegbasis moeten worden benadrukt.

De Commissie denkt graag mee bij de verdere ontwikkeling en uitvoering van de plannen!

7.4 ONTWERP GEMEENTLEIJK VERKEERS- EN VERVOERPLAN (GVVP)

Juli; schriftelijk advies in aanvulling op deelname in klankbordgroep aan college van B&W en Raad. In 2008 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan opgesteld. De Commissie heeft er hierbij voor gekozen deel te nemen in de klankbordgroep, terwijl in één situatie het zinvol werd gevonden om apart nog een schriftelijk advies uit te brengen.

Tekst Advies Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)

In juni is het concept van het complete gemeentelijke verkeers- en vervoersplan (GVVP) verschenen. Het betreft de al eerder vastgestelde Kadernota en de nog vast te stellen Beleidsnota en het Uitvoeringsprogramma 2009-2010.

De kadernota van het GVVP bevat voor de thema's bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid de hoofddoelen van het verkeersbeleid. In de beleidsnota en het uitvoeringsprogramma zijn strategische doelen respectievelijk maatregelen opgenomen. Daarnaast is het beleid voor het langzame verkeer, het gemotoriseerde verkeer, het openbare vervoer en het parkeren in Soest apart uitgewerkt. Gezien het belang van het verkeersbeleid voor de kwaliteit van het leefmilieu in de gemeente, meent de Commissie dat het goed is om ten behoeve van de besluitvorming een aantal punten van het GVVP nader toe te lichten.

Ten aanzien van het thema leefbaarheid beoogt het GVVP om alle nationale en internationale afspraken op het gebied van geluid- en luchtkwaliteit voor verkeer en vervoer over spoor-, weg- en waterwegen na te leven. Op het gebied van het verkeersgeluid is het doel opgenomen om het aantal woningen met een geluidbelasting boven de saneringsgrens met 10 procent te laten afnemen.

Formeel gelden alleen ten aanzien van de kwaliteit van de lucht 'harde' normen (EU-normen). Binnen de gemeente Soest wordt op enkele locaties langs drukke wegen en nabij de A28 nog niet voldaan aan deze normen. Het GVVP constateert terecht dat deze normen in 2020 waarschijnlijk geen rol van betekenis meer zullen spelen. Dit dankzij de algemene verbetering van de luchtkwaliteit en het schoner worden van het wegverkeer.

Ten aanzien van de luchtkwaliteit wil de Commissie aantekenen dat het voldoen aan de normen niet inhoudt dat langs wegen geen schadelijke effecten voor omwonenden kunnen optreden. Schadelijke effecten, zoals luchtwegklachten door luchtverontreiniging treden ook op bij lagere niveaus van luchtverontreiniging dan de normniveaus. Verdere verbetering van de luchtkwaliteit langs wegen is uit het oogpunt van de volksgezondheid dan ook zondermeer als positief te beschouwen.

Op het gebied van geluid gelden voor de gemeente Soest momenteel geen harde afspraken. De sanering van alle woningen die in 1986 de allerhoogste geluidniveaus kenden (boven 70 dB(A)), is inmiddels afgerond. Soest kent momenteel nog wel 568 woningen met een geluidbelasting door het wegverkeer van meer dan 65 dB. Zonder maatregelen stijgt dit aantal tot boven de 800 in 2020. De verwachte verkeersgroei veroorzaakt deze stijging.

Het Rijk legt zichzelf de eis op om alle situaties langs rijkswegen met een dergelijke hoge geluidbelasting vóór 2020 aan te pakken. Het is niet waarschijnlijk dat gemeenten (en provincies) deze verplichting opgelegd krijgen. Gemeenten kunnen bij het Rijk financiële middelen aanvragen om de geluidbelasting van deze hoogbelaste woningen (buitenshuis dan wel binnenshuis) naar beneden te brengen. Dit kan nog tot het einde van dit jaar mits het woningen betreft die in 1986 al een dergelijk hoge geluidbelasting hadden.

Het GVVP wil de stijging van het aantal hoogbelaste woningen van 568 naar ruim 800 voorkómen en beoogt zelfs een daling met 10 procent. Het GVVP wil dit realiseren met maatregelen aan de bron, het spreiden van het verkeer, het bevorderen van gelijkmatige snelheden en maatregelen aan woningen.

De Commissie adviseert om in te zetten op de aanleg van stille wegdekken. De doelstelling van het GVVP kan alleen maar worden gehaald als een groot aantal hoofdwegen binnen de gemeente zal worden voorzien van dergelijke wegdekken. Het betreft in ieder geval de Beckeringstraat, de Beukenlaan, de Nieuweweg, de Ossendamweg, de Soesterbergsestraat en de Birkstraat. Momenteel zijn alleen de Vondellaan en een deel van de Birkstraat voorzien van stil asfalt. Dit asfalt is enkele jaren geleden aangelegd met subsidie van het Rijk. Deze subsidieregeling is niet langer van kracht, wat inhoudt dat de gemeente extra middelen zal moeten reserveren voor de aanleg van stil asfalt. De Birkstraat is inmiddels vernieuwd!

De overige maatregelen uit het GVVP zijn ofwel niet mogelijk of bieden geen soulaas.

- Stillere voertuigen kunnen alleen met (inter)nationale afspraken worden afgedwongen;
- Het spreiden van verkeer over het huidige wegennet helpt niet om het aantal woningen met een hoge geluidbelasting terug te dringen. Naar schatting zou dan minstens éénderde van het verkeer op de eerdergenoemde wegen via alternatieve routes geleid moeten worden. Dit betreft tienduizenden voertuigen per dag. Binnen Soest zijn geen 'secundaire' wegen waarop dergelijke vervoersstromen op een veilige manier kunnen worden afgewikkeld. Bovendien zal vrijwel elke vorm van spreiding van het verkeer ertoe leiden dat in totaal meer burgers van Soest geluidsoverlast door het wegverkeer zullen ervaren.
- Ten aanzien van het bevorderen van gelijkmatige snelheid moet worden opgemerkt dat de regelgeving geen mogelijkheid biedt om hiermee te voldoen aan de geluidnormen. Dit is alleen het geval als de maximumsnelheid formeel naar beneden wordt gebracht.
- Met het isoleren van woningen verbeteren alleen de binnenniveaus. Het is al opgemerkt dat voor de (kostbare) woningisolatie de gemeente alleen maar financiële middelen kan krijgen voor woningen die in 1986 al een te hoge geluidbelasting hadden.

Tot slot wil de Commissie wijzen op het bestaan van 'zachte' afspraken over de aanpak van de geluidhinder. Het vierde Nationale Milieubeleidsplan (NMP4) stelt als doel om de akoestische kwaliteit

in woongebieden én in natuurgebieden (EHS) te verbeteren. Voor de langere termijn wordt gemikt op een goede akoestische kwaliteit die past bij het karakter van de genoemde gebieden. Net als voor luchtkwaliteit geldt ook hier dat vermindering van het omgevingsgeluid, ook in situaties die nu (ruimschoots) voldoen aan de normen, bij veel burgers zal leiden tot afname van de geluidsoverlast en een hogere waardering van de leefomgeving. Dit is voor veel gemeenten aanleiding om verder te gaan dan alleen het aanpakken van de knelpuntsituaties.

7.5 BESTEMMINGPLAN SOESTERVEEN

September; schriftelijk advies aan college van B&W. De Commissie vindt het van belang voor de effectieve uitvoering van haar activiteiten dat tijdig kan worden geadviseerd bij het opstellen en herzien van bestemmingsplannen. Tot nu toe kon veelal pas te laat worden gereageerd. In 2008 was een positieve uitzondering het bestemmingsplan Soesterveen, een voor milieu en natuur belangrijk gebied aan de rand van de bebouwde kom van Soest.

Advies inzake voorontwerp-bestemmingsplan Soesterveen 2007

De Adviescommissie Milieu en Ruimte is gevraagd een advies uit te brengen over het voorontwerp-bestemmingsplan Soesterveen. Het voorliggende voorontwerp is bedoeld als een consoliderend bestemmingsplan. Hierbij is onder meer gebruik gemaakt van de ontwikkelingschets Soesterveen, Royal Haskoning, 2001.

De Adviescommissie heeft al verschillende keren geadviseerd het gehele Soesterveen tussen de bebouwing van Overhees, Nieuwe Grachten c.a. en de Wieksloterweg te beschouwen als een overgangsgebied tussen de ecologische hoofdstructuur en de bebouwing van Soest. De Provincie Utrecht heeft in haar streekplan en andere beleidsplannen ruimte gemaakt voor natuurontwikkeling in het Soesterveen. Daarom stemt de Commissie graag in met uw benadering voor dit bestemmingsplan een consoliderend beleid te voeren, die de opties van een herinrichtingsplan openhoudt.

De Adviescommissie is betrokken in de discussie met naast de gemeente Soest, o.a. de provincie, het Waterschap en Natuurmonumenten over ideevorming hoe het Soesterveen voor de komende generaties tot een mooi en duurzaam gebied gemaakt kan worden, waarbij de ecologische processen die passen bij het oorspronkelijke Soesterveen weer tot zijn recht komen. In dat kader wordt aanbevolen om het project van de vergroting van de waterbuffer (waterplas) te bezien in het ecologische geheel van het Soesterveen, zodat deze investering nu al een bijdrage zal kunnen leveren aan de toekomstige inrichting.

Terzijde zij opgemerkt dat de hoogveenrestanten in het Soesterveen de eerste natuurgebieden waren die Natuurmonumenten in de provincie Utrecht kocht.

De Commissie zal in deze graag met u in het verdere proces samenwerken.

De Commissie heeft bij dit concept-bestemmingsplan verder nog de volgende opmerkingen:

- Tussen de plankaarten en de vergelijkingen via 'Google Earth' zijn verschillen te zien welke niet overal in kaart zijn gebracht. Onduidelijk is welke uitgangspunten zijn gehanteerd bij het vaststellen van de plankaart, hier kan een duidelijke toelichting, waarbij ook de niet bestemde bebouwing benoemd wordt houvast geven.
- Het open gebied rond de Veenzoom heeft een agrarische bestemming met een recreatie aanduiding. "A (r)" Welke vormen van recreatie hier worden bedoeld is niet aangegeven. Dit is wel gewenst om wildgroei te voorkomen.
- Er zijn diverse noodwoningen in het gebied benoemd, hoe wordt er omgegaan met de gebouwen welke niet zijn genoemd als zijnde noodwoningen maar toch bewoond worden.
- Er zijn enkele agrarische bedrijven in het gebied waarbij de mogelijkheden van de "moderne" veehouderij niet direct zijn benoemd. Te denken hierbij valt aan ruimere huisvesting qua licht en ruimte welke het welzijn van het dier vergroten.
- Voor de drie gebieden binnen de rode contouren is geen standpunt in genomen en wordt er gewacht op de Structuurvisie die gemaakt gaat worden.

- o Eventuele extra bebouwing op de grote oppervlaktes rondom de bestaande woningen wordt niet ingeperkt door het opnemen van een bebouwingspercentage.

Conclusie:

Het betreft een consoliderend bestemmingsplan in afwachting van de Structuurvisie. Het is onduidelijk of de plankaarten volledig zijn wanneer deze vergeleken worden met actuele beelden via Google Earth. Het advies is om een duidelijk uitgangspunt voor de consolidatie in het plan op te nemen. Bij woningen op een ruim perceel lijkt het zinvol om een maximaal bebouwingspercentage aan te geven. Tevens is voor de bijgebouwen bij woningen aan te raden het bouwbesluit te volgen.

7.6 STARTNOTITIE VERBREDING A28

Oktober, informeel advies per email aan het ambtelijk apparaat. N.a.v. de startnotitie m.b.t. de verbreding van de A28 heeft de Commissie een informele reactie gegeven, die is gebruikt voor een gemeentelijke reactie richting Ministerie V&W.

Advies startnotitie verbreding A28

De startnotitie is een globale notitie waar alle benodigde elementen in lijken te zitten. Bij de volgende stap, de richtlijnen, zal concreter duidelijk moeten worden wat er precies onderzocht wordt. Wat nu (nog) niet concreet is gemaakt, is hoe de verstoring van de natuur wordt beoordeeld. Hier valt vooral op dat de doelstelling voor de EHS niet staat genoemd (wel stiltegebieden). Waar (begrijpelijkerwijs) ook niet over wordt gerept is de lopende herziening van de Wet geluidhinder. Deze zal waarschijnlijk gaandeweg het traject worden gewijzigd. Voor Soesterberg (en alle aanliggende bebouwing) gaat het nogal wat uitmaken of het huidige regime of het regime van na de herziening gaat gelden. Onder het huidige regime spelen eerder verleende Hogere Waarden een belangrijke rol bij de vaststelling van de maatregelen.

Deze komen echter te vervallen na de herziening. Ook gaan zaken veranderen bij het vaststellen of maatregelen 'doelmatig' zijn. Voor de gemeente een punt van aandacht want het zou zomaar kunnen dat bewoners die al een tijdje te maken hebben met 'handhavingsgat' en nu naar maatregelen uitkijken, uiteindelijk bedrogen uitkomen.

7.7 ZWEEFVLIEFCLUB OP VLEGBASIS SOESTERBERG

Oktober; schriftelijk advies aan college van B&W en de Raad. Aanleiding voor het advies is het aanstaande vertrek van Defensie van Soesterberg. Daarmee kunnen op korte termijn belangrijke veranderingen gaan optreden in de regelgeving voor het zweefvliegen vanaf de basis. Een belangrijke rol speelt de provincie. Deze zal voor het zweefvliegen een zogenaamde Luchthavenregeling moeten gaan vaststellen.

Tekst Advies Zweefvliegclub op vliegbasis Soesterberg

Met dit advies wil de Adviescommissie Milieu en Ruimte duidelijkheid verschaffen over de veranderingen die gaan optreden in de milieuregelgeving voor het zweefvliegen vanaf de vliegbasis Soesterberg.

Het advies betreft:

1. Het gebruik van gemotoriseerde vliegtuigen door de zweefvliegers
2. De continuering van een regionale overlegcommissie voor het gebruik van het zweefvliegerrein.

Ad. 1

De Commissie adviseert u om bij de provincie aan te dringen op een limiet voor het gebruik van gemotoriseerde vliegtuigen vanaf Soesterberg.

Het is van belang dat de provincie een maximum stelt aan het aantal bewegingen en deze eis ook expliciet opneemt in de Luchthavenregeling. Een 'standaard' Luchthavenregeling zonder deze eis zal namelijk de ruimte bieden voor jaarlijks meer dan tienduizend vluchten met een (klein) gemotoriseerd vliegtuig. Een dergelijk groot aantal bewegingen met motorvliegtuigen is onverenigbaar met de doelstellingen voor het EHS-gebied waarbinnen het zweefvliegterrein zich bevindt.

De inzet van de gemeente zou kunnen zijn om het huidige gebruik te bestendigen. In dat geval moet in de Luchthavenregeling het aantal bewegingen van de Husky gelimiteerd worden tot ongeveer het huidige aantal. Momenteel gebruikt de zweefvliegclub het gemotoriseerde sleepvliegtuig (Husky) tussen de 400 en 800 keer per jaar. Daarnaast wordt in mindere mate gebruik gemaakt van zelfstarters en incidenteel van zogenaamde motorzwevers. Een dergelijk aantal gemotoriseerde vluchten zal volgens de Commissie niet leiden tot grootschalige verstoring van de omliggende natuurgebieden. Niettemin moet worden opgemerkt dat een volledig verbod op de inzet van gemotoriseerde vliegtuigen het beste past in de doelstelling om de akoestische kwaliteit van de EHS te verbeteren. Het verbeteren van de akoestische kwaliteit (rust en stilte) is een expliciete doelstelling uit het vierde Milieu- en Natuurbeleidsplan (NMP4) waarvoor ook provincies en gemeenten een inspanningsverplichting dragen.

Ad. 2

Om het vliegtuiggeluid tot een minimum te kunnen beperken én om transparantie richting omwonenden te creëren, adviseert de Commissie om aan te dringen op continuering van de huidige Artikel 28 Commissie.

Om eventuele onnodige hinder in woongebieden en/of verstoring van de Soester natuurgebieden te voorkomen kan de gemeente het beste in overleg treden met de zweefvliegclub. De bestaande Artikel 28 Commissie is hiervoor het geëigende overlegorgaan. Na het vertrek van Defensie komt deze Commissie echter te vervallen, tenzij de provincie de continuering expliciet regelt in de Luchthavenregeling. Ook hiervoor geldt dus dat de gemeente is aangewezen op de provincie. In deze Commissie zou de gemeente met de zweefvliegers kunnen overleggen over maatregelen die het geluidniveau van het sleepvliegtuig reduceren. Alhoewel dit vliegtuig ruimschoots voldoet aan de gestelde geluideisen kan het geluidniveau in de toekomst wellicht toch worden verminderd met technische aanpassingen.

Deze Commissie biedt daarnaast de mogelijkheid om de handhaving te bespreken. De handhaving van de Luchthavenregeling zal jaarlijks worden uitgevoerd door de Inspectie Luchtvaart van V&W, maar kan door omwonenden als technisch en weinig transparant worden ervaren.

Voor de volledigheid kan worden opgemerkt dat het geluid van het eventuele gemotoriseerde vliegverkeer een belangrijk, maar niet het enige element is in de besluitvorming over het zweefvliegen vanaf Soesterberg. De ruimtelijke inpassing is een ander belangrijk element. Voor het zweefvliegen is circa 20 hectare nodig voor het starten en landen en circa 2 hectare voor opstallen. Uiteraard is de inpassing van het zweefvliegterrein slechts één van de aspecten van de ruimtelijke inrichting van de vliegbasis. Deze aspecten kunnen het best in onderlinge samenhang worden beschouwd. Om die reden zal de Commissie u hierover later een apart advies doen toekomen.

De bijlage bevat een nadere toelichting op de veranderingen in het wettelijke kader voor het zweefvliegterrein en het zweefvliegen. De Commissie hoopt dat de gemeente het advies en deze toelichting kan gebruiken in het eventuele overleg met de partijen die betrokken zijn bij het besluit over het toekomstige gebruik van het zweefvliegterrein.

7.8 ONDERWERP SOESTER ENG

Oktober, schriftelijk advies aan college van B&W en Raad. Tijdens de adviesexcursie naar de Engen in het Gooi is uitgebreid met leden van het gemeentebestuur, enkele Soester boeren en leden van de Werkgroep Behoud de Zuidereng van gedachten gewisseld over de vraag hoe de ecologische en landschappelijke kwaliteiten van de Eng nog verder kunnen worden verbeterd. Naar aanleiding hiervan werd het onderstaande advies opgesteld.

Tekst Advies Soester Eng

Mede door de bouw van de Windhond heeft de Soester Eng aan visuele en gebruikskwaliteit gewonnen. Door de beheersovereenkomsten, die de gemeente heeft gesloten met de boeren is het overheersende beeld van maïs doorbroken. Gelukkig staat er weer rogge en andere gewassen op de Eng. Er is duidelijkheid over de bescherming van de Eng in ruimtelijke zin.

Tijdens de adviesexcursie naar de engen in het Gooi heeft de Commissie uitgebreid met leden van het gemeentebestuur, enkele Soester boeren en leden van de Werkgroep Behoud de Zuidereng van gedachten kunnen wisselen over de vraag hoe de ecologische en landschappelijke kwaliteiten van de Eng nog verder kunnen worden verbeterd, bijvoorbeeld door een andere, meer op de historie afgestemde gewassenkeuze, die ook ruimte laat voor de biodiversiteit. Ook in het natuurbeleid van de overheid en de natuurbeschermingsorganisaties zijn akkerkruiden en –fauna een beheersdoel.

De leerpunten uit deze adviesexcursie zijn:

- Er is een gedeelde belangstelling om de eng mooi te houden, verder in kwaliteit te verbeteren en nog aantrekkelijker te maken voor de mens, en passend binnen de agrarische bedrijfsvoering van een aantal Soester boeren;
- De boeren vrezen last van onkruid als er te veel accent wordt gelegd op akker(on)kruiden, ook is het hun ervaring, dat mensen bloemen willen plukken en daardoor het gewas vertrappen;
- De biodiversiteit van de Soester Eng kan worden verbeterd;
- Akkerkruiden zijn altijd een belangrijk aspect geweest van het “mooie plaatje”, schilderijen van de oude akkers worden gekenmerkt door korenbloemen, klaprozen, leeuweriken, vlinders etc.;
- Boeren kunnen niet zo maar hun areaal uitbreiden met akkergrond, vanwege de mestboekhouding.

De conclusie is dat het niet past binnen de huidige agrarische bedrijfsvoering om dat historische plaatje weer terug te willen hebben. Er is wel een alternatief.

De gemeente heeft, zo is de Commissie vanuit de ambtelijke afdeling medegedeeld, nog circa 14 ha agrarische grond in eigendom van de 60 ha in totaal. De in gebruik gegeven agrarische percelen (totaal 8,5 ha) worden verhuurd voor gemiddeld 290 euro per ha per jaar.

De premiereregeling kent twee bedragen:

- a) het hoogste bedrag is voor de verbouw van luzerne;
- b) het lagere bedrag is voor alle andere akkerbouwgewassen, anders dan maïs.

Er wordt in de premiereregeling dus maar één gewas genoemd. Dit is vanwege de moeite die het kost om luzerne te verbouwen op de Eng, de extra investeringen die nodig zijn i.v.m. bekalking etc. Voor het overige is men vrij om dat gewas te kiezen dat past in de bedrijfsvoering. Voor deze weg is gekozen omdat de gemeente geen museumlandbouw nastreeft, maar een levend landbouwgebied. Voor de voorbijganger (fietser, wandelaar) is vooral afwisseling belangrijk. De doelstellingen voor de premiereregeling zijn wel beschreven in een visie op de Eng, maar die visie is nooit vastgesteld. Chemische onkruidbestrijding is volgens het contract niet toegestaan, het is echter niet duidelijk of deze eis wordt gehandhaafd. Er mogen uitsluitend gewassen worden geteeld, die zijn genoemd in de Premiereregeling Zuidelijke Eng.

Waarneming:

Hoewel de Premiereregeling er heeft toe bijgedragen, dat het aandeel maïs is teruggebracht ten gunste van gewassen als rogge en luzerne wordt betwijfeld of de biodiversiteit is verbeterd.

Voorts blijkt dat het voor de boeren geen bedrijfsmatige optie is om de Eng zo te beheren dat er tevens meer ruimte is voor de thans lokaal (bijna) uitgestorven bekende akkerplanten en –dieren. De gemeente kan voor het gemeentelijke eigendom kiezen voor een doelstelling die wel op akkerflora en –fauna is gericht ter verhoging van de betekenis voor de biodiversiteit en de belevingswaarde voor de mens. Dit past ook goed bij de molen, zowel in (cultuur)historisch, landschappelijk en educatief opzicht. In feite sluit dit goed aan bij het beleid van de gemeente zelf te zorgen voor het beheer van de Soester bossen en de andere natuurgebieden, in totaal circa 600 ha. Nu brengt de verpachting nog wat geld op, straks zal het beheer de gemeente (beheers)geld kosten.

Advies:

De Commissie de volgende stappen voor om tot een besluit te komen om de Soester engen zodanig te beheren, dat er naast de akkerbouw ook ruimte is voor meer biodiversiteit en een landschapsbeeld dat beter aansluit op de landschappelijke en (cultuur)historische betekenis van dit gebied:

1. het college te laten besluiten dat dit advies interessant genoeg is om verder samen met de betrokken boeren en andere belangstellenden uit te werken.
2. dit advies op hoofdlijnen in overleg met de Commissie en met de betrokkenen uit te (laten) werken (landschappelijk, ecologisch, landbouwkundig en financieel). De gemeente kan overwegen hierbij een externe deskundige in te schakelen die het advies uitbrengt.
3. aan de Raad een uitgewerkt voorstel voor te leggen ter principiële besluitvorming.
4. op basis van dit besluit – indien positief – een uitwerkingsplan te maken. Daarbij gaat het onder meer om de locatie van de anders te beheren percelen, de keuze van de gewassen, de herkomst van de te herintroduceren plantensoorten, de educatieve opzet, een educatieve wandelroute en het beheer (technisch, organisatorisch en financieel).

7.9 ONTWERP WATERBERGING SOESTERVEEN (DE GRACHTEN)

November; schriftelijk advies aan college van B&W en Raad. In 2008 zijn er belangrijke vorderingen gemaakt bij de planontwikkeling rond het Soesterveen. De Commissie heeft bij verschillende gelegenheden benadrukt dat in dit gebied een brede aanpak zou moeten worden gekozen, zowel rekening houdend met de waterhuishouding van een groter afwateringsgebied, als met verschillende drukfactoren (wonen, recreëren, natuur). Een schriftelijk advies werd uitgebracht naar aanleiding van het Waterbergingsplan voor “De Grachten”.

Tekst Advies waterberging Soesterveen (De Grachten)

Met instemming heeft de Commissie kennis genomen van de offerte van de Grontmij inzake het project: “Aanpak waterberging De Grachten, natuur in de Wiek en landgoed Pijnenburg”. Het bevat een goede beschrijving van de problematiek en een benadering die, samen met de eerder opgestelde visie op het Soesterveen, een aanzet tot succes kan zijn.

Waar de Commissie nog uw aandacht voor wil vragen is het volgende.

Waterhuishoudkundig gezien is het Soesterveen groter dan het gebied waarvoor nu een uitwerking wordt gemaakt. Ook het deel tussen de Dorresteinweg en de Dorpsstreek behoeft hierbij aandacht gezien de onderlinge relaties. Voor het grotere gebied ligt een natuurontwikkelingsopgave. Bovendien is het gehele gebied van groot belang ter afronding van een aantrekkelijke en duurzame overgang tussen de stedelijke bebouwing en de ecologische hoofdstructuur, Laag Hees.

De Commissie adviseert u in het verdere planproces ook aan dit gebied aandacht te schenken, evenals aan het gebied aan de andere zijde van de Biltseweg (Laagte van Pijnenburg) en aan de verbinding naar de Praamgracht, Pijnenburger Grift. Deze verbinding zal in de toekomst dienen als ecologische verbinding naar de Eem.

Het onderhavige project zou (waterhuishoudkundige) aanzetten en bestuurlijke verbanden kunnen geven voor oplossingen naar deze andere gebieden toe.

Hoewel het Waterschap als een van de partners van het inrichtingsplan wordt genoemd, denkt de Commissie dat de rol van het Waterschap sterker zou kunnen worden aangezet.

De natuurgebieden in Soesterveen zijn aangemerkt als een zogeheten SubTOP-gebied verdrogingbestrijding. Dit betekent dat uiterlijk 2015 de maatregelen om de verdroging te bestrijden moeten zijn uitgevoerd. Het waterschap is hierbij door de provincie aangewezen als trekker. Het Waterschap is ook de aangewezen instantie om toe te zien op het zorgvuldig meenemen van de waterkwaliteitsaspecten in de opdracht. Zeker gezien de ecohydrologische relaties met aanliggende gebieden zal aan de waterkwaliteit voldoende aandacht moeten worden gegeven.

De Commissie adviseert u het Waterschap te verzoeken parallel aan het waterbergingsproject het initiatief te nemen om te starten met een onderzoek naar de (waterhuishoudkundige) problematiek van het gehele watersysteem van Soesterveen en omgeving.

Een idee zou kunnen zijn dat u, nu er binnenkort een nieuw waterschapsbestuur is, het waterschap uitnodigt om een werkbezoek aan dit gebied te brengen om de problematiek in ogenschouw te nemen en te bespreken, maar ook om oplossingsrichtingen met elkaar door te nemen.

Graag adviseert de Commissie u verder, zowel tijdens de loop van het project voor de waterberging, bij de organisatie voor dit eventuele werkbezoek en het verdere proces om dit gebied weer een sterke kwaliteitsimpuls te geven.

7.10 PLAN VAN AANPAK MILIEUBELEIDSPLAN

November 2008; schriftelijk advies aan het ambtelijk apparaat.

Begin 2008 heeft de Commissie geadviseerd over de MBP-Kadernotitie. Eind 2008 werd op basis van deze Kadernotitie een Plan van Aanpak ontwikkeld.

Tekst Advies Plan van Aanpak Milieubeleidsplan

De Commissie heeft veel waardering voor de gedegen aanpak om te komen tot een nieuw milieubeleidsplan voor Soest. De koppeling van de beleidsvelden is een absolute randvoorwaarde om te komen tot realistische duurzaamheidsdoelstellingen. De Commissie heeft dit in een eerder advies ook onderstreept. De reactie van de afdelingshoofden laat zien dat dit ook meteen de grootste uitdaging is: enkelen zien het MBP (nog steeds) als een lastige aanslag op schaarse capaciteit. In de kaderstelling van de fracties van de meeste Soester partijen worden impliciet de leidende principes van het MBP onderschreven, zodat de vraag voor de afdelingen eigenlijk niet zou moeten zijn óf deze principes in het eigen werk zouden moeten worden opgenomen, maar hoe dat kan gebeuren. De opdrachtgever, gesteund door het gemeentebestuur zou moeten zorgen voor voldoende draagvlak bij de afdelingen om de projectleider en -adviseur de mogelijkheid te bieden het Plan van Aanpak met succes uit te kunnen voeren.

Alle genoemde beleidsvelden uit paragraaf 2.1 moeten betrokken worden in het tot stand komen van de doelstellingen en de initiatieven om deze te realiseren. Hoewel verkeer en vervoer terecht als één van de 5 hoofdthema's wordt benoemd, doet het PvA nog geen uitspraak over de wenselijkheid van een thematrekker op dit terrein, waarschijnlijk i.v.m. de parallelle ontwikkeling van het GVVP. Aangezien het GVVP niet per definitie uitgaat van dezelfde leidende principes, en die principes tot nieuwe inzichten kunnen leiden, lijkt het gewenst om ook voor dit thema een thematrekker aan te wijzen, die echter wellicht minder tijd aan het project hoeft te besteden dan de andere thematrekkers. De interactie tussen verkeer en vervoer en de andere beleidsterreinen, onder meer tijdens het voorgestelde afstemmingsoverleg is echter belangrijk. Verkeer en vervoer heeft ook als "opdrachtgever" voor diverse werken binnen de gemeente een belangrijke voortrekkersfunctie.

Bij de startbijeenkomst en de werksessies staan SMART-doelstellingen centraal. Om de haalbaarheid van verschillende doelen en het monitoren van de voortgang te kunnen beoordelen, zou in de verkenningsfase de beschikbaarheid van relevante gegevens op dit moment moeten worden geïnventariseerd. Ook moet in de startbijeenkomst de voorbeeldfunctie van de gemeente centraal staan, zowel intern (eigen duurzaamheidsbeleid voor gemeente als organisatie) als extern (gemeente als opdrachtgever of kadersteller voor diverse grote en kleine werken).

Het duurzaamheidsdiner is een aantrekkelijk idee. Het doel van zo'n diner zou kunnen zijn om in een ontspannen sfeer creatieve oplossingen voor duurzaamheidsproblemen te genereren. Dit zou kunnen aan de hand van een aantal provocerende stellingen. Ook een aansprekende gastspreker zou hierbij een rol kunnen spelen. Gedacht zou bijvoorbeeld kunnen worden aan de zeer pragmatische instelling van de verantwoordelijke wethouder van Venlo, die de C2C presenteerde in termen van kansen in plaats van bedreigingen. Er zou overwogen kunnen worden om tijdens de loop van 2009 een interactie te organiseren met andere gemeenten die met dezelfde problematiek worstelen, of eerder succesvolle vorderingen hebben gemaakt.

8 VOORUITBLIK NAAR 2009

Wat zijn de prioriteiten van de Commissie voor het jaar 2009? De Commissie gaat door met het streven naar optimale samenwerking met het gemeentebestuur om de kwaliteit en de relevantie van de advisering verder te verbeteren. De directe contacten tussen Commissie, College, Raad en ambtenaren zullen worden voortgezet en er zal worden geprobeerd om tijdig (kan zijn in heel vroeg stadium van beleidsvorming, maar ook tijdens en aan het eind van dit proces) in het beleidsproces te adviseren om de effectiviteit te vergroten.

De herinrichting van de Vliegbasis Soesterberg nadert haar ontknoping. De Commissie is erg benieuwd wat uit het bestuurlijke overleg komt. En hoe rekening wordt gehouden met de wensen van de bevolking binnen de kaders van de EHS en de Europese regelgeving, zoals Natura 2000. De Commissie hoopt dat de herinrichting van de vliegbasis in nauwe samenhang zal worden gezien met het Masterplan voor Soesterberg. En dat huizenbouw en de ontwikkeling van natuur en landschap op een evenwichtige en duurzame manier wordt vormgegeven: zorg voor een evenwichtig ontwerp, dat met de tijd meegaat.

Duurzaamheid staat nu ook hoog op de agenda van de gemeente. Hoewel het denken "Cradle-to-Cradle" door sommigen in de kranten wordt afgedaan als een hype, zit er heel veel goeds in dit concept. Al bij het ontwerp rekening houden met de duurzaamheid, van het begin tot het eind en daarna. De Commissie wil graag de gemeente helpen om te bewijzen dat deze benadering echt kan en geen hype is die binnenkort weer van de agenda wordt afgevoerd.

De herinrichting van het Soesterveen krijgt in 2009 een begin door het ontwerp van de wateropvang. De Commissie heeft het Ingenieursbureau Grontmij geadviseerd om bij de ontwikkeling van het ontwerp vooral ook naar de omgeving te kijken en "kapstokhaken" te maken voor de omgeving: de Laagte van Pijnenburg, de veenreservaatjes langs de Wieksloterweg en de ecologische verbindingzone naar de Eem (Pijnenburger Griff, Praamgracht).

De Commissie heeft in 2008 met genoeg de ambitieuze aanpak van een nieuw MBP gevolgd. 2009 is het jaar waarin de uitgezette visie in concrete plannen moet worden omgezet. Hoe kunnen de containerbegrippen "klimaatneutraal", naast "Cradle-to-Cradle" handen en voeten worden gegeven in Soest, wat kan de gemeente zelf doen, en hoe kan ze de bewoners en bedrijven stimuleren mee te doen in het streven naar een gezonde en duurzame leefomgeving?

Daarnaast staan er in het werkplan onderwerpen, die in 2007 en 2008 weinig aandacht hebben gekregen: onderwijs en communicatie, wijkbeheerteams en monitoring. Afhankelijk van de prioriteiten in 2009 zal de Commissie ook aan deze onderwerpen aandacht besteden, bijvoorbeeld in het kader van het Milieubeleidsplan.

De Commissie heeft naar eigen gevoel in 2008 goed gedraaid. Voor de onderwerpen in het werkplan is ook voor 2009 (zie bijlage) voldoende kennis aanwezig.

De Commissie stelt wederom graag haar kennis beschikbaar om in een goede sfeer een steentje bij te dragen aan een goede afweging voor een mooie, harmonieuze en gezonde omgeving.

Namens de gehele Adviescommissie Milieu en Ruimte,

de voorzitter
Hans Kampf

Bijlage

Bijlage bij advies Zweefvliegclub op vliegbasis Soesterberg

Milieuregels voor het huidige en toekomstige zweefvliegen vanaf Soesterberg

Met het aanstaande vertrek van Defensie van het militaire luchtvaartterrein Soesterberg zal naar verwachting ook de huidige geluidszone (de 'Aanwijzing') spoedig worden ingetrokken. De Aanwijzing van de huidige zone stamt uit maart 1993. De grondslag van de zone is niet openbaar maar staat toe dat jaarlijks voldoende oefenvluchten met de gestationeerde militaire (jacht)vliegtuigen dan wel helikopters kunnen worden uitgevoerd.

De Amsterdamse Club voor Zweefvliegen (ACvZ) maakt gebruik van de noordelijke start- en landingsbaan van de vliegbasis. Om de zweefvliegtuigen op te trekken maakt ACvZ gebruik van een lier maar ook van een gemotoriseerd sleepvliegtuig een zogenaamde Husky. Naar opgave van de zweefvliegers maken zij tussen de 400 en 800 maal per jaar gebruik van deze Husky (circa 10 procent van alle vluchten). Incidenteel landen en starten op Soesterberg ook zogenaamde motorzwevers. Dit zijn zweefvliegtuigen die beschikken over een motor met een beperkter vermogen dan de Husky, maar voldoende om op te vliegen bij onvoldoende thermiek dan wel om mee te starten. Tot slot moet worden opgemerkt dat steeds meer zweefvliegtuigen zijn uitgerust met een zogenaamde zelfstarter. Een zelfstarters is een soort hulpmotor die alleen wordt gebruikt in geval van nood. Zelfstarters worden regelmatig getest kort na de start en zijn dan (kortstondig) hoorbaar op de grond.

Het geluid dat de zweefvliegers in de lucht produceren is op dit moment nog op twee manieren gereguleerd.

1. Vanuit de internationale certificatie van vliegtuigen gelden voor de Husky en voor de zelfstarters specifieke geluideisen. Deze eisen gelden wereldwijd. In Nederland is regelgeving in de maak die strengere eisen zal gaan stellen dan de internationale eisen. Deze strengere eisen zullen alleen gaan gelden voor vliegtuigen waarmee vaker dan 12 keer per dag wordt gestart. Volgens opgave van de Inspectie van Verkeer en Waterstaat zal dit de Husky van de ACvZ niet treffen. Het vliegtuig wordt incidenteel weliswaar vaker dan 12 keer per dag gebruikt maar zit onder de huidige en de toekomstige, strengere Nederlandse eisen en zou met technische maatregelen mogelijk nog stiller gemaakt kunnen worden (geluiddemper, andere propeller).
2. Daarnaast dient het vliegtuiggeluid van de zweefvliegers in principe meegenomen te worden bij de toetsing aan de huidige (militaire) geluidszone. Of en hoe dit momenteel gebeurt is echter niet duidelijk omdat de gegevens voor de toetsing worden aangeleverd aan het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium die de geluidberekeningen uitvoert. In deze berekeningen zijn de vliegtuigtypes onzichtbaar gemaakt. In vergelijking met de niveaus van het militaire vliegverkeer zijn de geluidsniveaus van de Husky en van de eventuele motorzwevers en zelfstarters echter zeer laag. Het valt daarom niet te verwachten dat van de toetsing aan de militaire zone, momenteel enige beperking richting de zweefvliegers uitgaat. Een aantal andere terreinen waar zweefvliegers gebruik maken van een sleepvliegtuig (bijvoorbeeld Hoogeveen) zijn specifiek gezoneerd voor gebruik door 'kleine' burgerluchtvaart (zogenaamde BKL-zones). Een dergelijke zone is voor Soesterberg niet vastgesteld.

Naar verwachting treedt in 2009 de Regeling Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens (RBML) in werking. Deze regeling houdt onder andere in dat de provincie als bevoegd gezag zal gaan functioneren voor alle 'kleinere' luchtvaartterreinen. Totnogtoe is het Rijk voor alle (grote én kleine) terreinen waar met luchtvaarttuigen mag worden geland en gestart, het bevoegd gezag. Het Rijk blijft in alle gevallen het bevoegde gezag wat betreft het gebruik van het luchtruim (de toedeling van het luchtruim en de vaststelling van de vliegroutes). Het valt echter niet te verwachten dat het Rijk in detail zal gaan voorschrijven welke routes gaan gelden voor het vliegen vanaf 'kleine' luchthavens.

Het RBML schrijft voor dat de provincie een aantal minimeisen stelt aan de milieubelasting van het vliegverkeer. De provincies hebben de vrijheid om aanvullende eisen te stellen, voor zover die dus niet de ligging van de routes betreffen. De te stellen minimeisen door de provincie zijn afhankelijk van de verwachte geluidbelasting van het vliegverkeer. De verwachte geluidbelasting bepaalt namelijk of een Luchthavenbesluit dan wel een Luchthavenregeling opgesteld moet worden. Een

Luchthavenbesluit bevat normen en regels ter beperking van het geluid en de externe veiligheidsrisico's van het vliegverkeer en stelt eisen aan de ruimtelijke ordening rond het terrein. In een Luchthavenregeling is dit niet aan de orde.

Een Luchthavenregeling is van toepassing als de geluidcontour van 56 decibel (dB(A)) L_{den} 'valt' binnen de grenzen van het luchtvaartterrein. Dit lijkt het geval voor de zweefvliegers op Soesterberg. Uitgaande van het gebied dat zij momenteel gebruiken, ligt de genoemde, verwachte geluidcontour binnen de grenzen van dit gebied, althans zo lang met de Husky niet meer dan 25.000 tot 30.000 vliegbewegingen per jaar worden gemaakt en uitgaande van het huidige geluidniveau van de Husky. De zweefvliegclub zal, met het huidige aantal leden een dergelijk groot aantal vliegbewegingen nooit realiseren. Het lijkt daarom voor de hand te liggen dat voor het zweefvliegerterrein van Soesterberg een Luchthavenregeling voorbereid zal moeten worden.

Zonder aanvullende eisen biedt een Luchthavenregeling in principe ruimte voor 25.000 tot 30.000 jaarlijkse vliegbewegingen met de Husky of een nog hoger aantal vliegbewegingen met motorzweefers. Dergelijke aantallen vluchten zouden buiten de grenzen van het terrein leiden tot (jaarlijkse) geluidsniveaus die liggen boven de voorkeursgrenswaarde (48 dB(A) L_{den}) voor het geluid van wegverkeer en dus ook boven de waarde van 40 dB(A). Deze waarde wordt ook wel gehanteerd als streefwaarde voor het niet-natuurlijke geluid in 'stiltegebieden'. Bij een begrenzing van het jaarlijkse aantal vliegbewegingen van de Husky en van zelfstarters op enkele honderden valt niet te verwachten dat op jaarbasis meer dan 40 dB(A) L_{den} optreedt.

Bij het besluit over aanvullende eisen dient nog wel rekening gehouden te worden met de tijdstippen waarop de vluchten worden uitgevoerd. Dit zijn namelijk overwegend weekenddagen met gunstige weersomstandigheden. Uit onderzoek is bekend dat het vliegen met 'kleine' vliegtuigen op deze tijdstippen als extra hinderlijk worden ervaren. Dit laat zich verklaren doordat mensen juist op deze dagen thuis zijn en buiten recreëren. Bij sommige mensen ligt de verstoring van de rust op zondag (extra) gevoelig. Dit is de reden dat in de huidige toetsing aan de BKL-zones voor terreinen met 'kleine' burgerluchtvaart alle vliegbewegingen die op weekend- en feestdagen worden uitgevoerd, vijf maal zo zwaar tellen als de overige vliegbewegingen (Besluit Kleine Burgerluchtvaart). Het zwaarder laten meewegen van vluchten op weekend- en feestdagen in de normstelling zal met de invoering van het RBML komen te vervallen. Het Rijk veronderstelt namelijk dat de provincies zelf aanvullende eisen zullen stellen indien ze verwachten dat de inzet van 'kleine' vliegtuigen tijdens weekend- en feestdagen zal leiden tot (meer) overlast. Het staat een provincie vrij om eisen te stellen aan het totale en/of het dagelijkse maximum aantal vliegbewegingen en aan de tijdstippen waarop de vluchten mogen plaatsvinden.

De geluidemissies van de vliegtuigen en in de toekomst ook het aantal vliegbewegingen, zal jaarlijks worden gecontroleerd door de Luchtvaartinspectie van Verkeer en Waterstaat. Dit sluit onvolledigheden of fouten in de registratie van de vluchten nagenoeg uit. Desondanks is het mogelijk dat de handhaving door omwonenden als weinig transparant wordt ervaren. Overleg tussen zweefvliegers, omwonenden en lokale overheden kan dit mogelijk wegnemen. Een zogenaamde Artikel 28 Commissie is hiervoor het geëigende platform. De huidige wetgeving stelt een dergelijke Commissie verplicht. Deze plicht vervalt als het RBML in werking treedt. Ook hiervoor geldt dat de provincie de instelling van een dergelijke Commissie verplicht kan stellen in de Luchthavenregeling.

Voor de volledigheid moet nog worden vermeld dat de geluidszone mogelijk al kan komen te vervallen vóórdat het RBML van kracht is en/of is uitgewerkt in een Luchthavenregeling door de provincie. Om continuering van het zweefvliegen in dat geval mogelijk te maken, is door de ACvZ een aanvraag ingediend bij het ministerie van V&W. Bij deze aanvraag is het huidige gebruik het uitgangspunt. Het ministerie zal deze aanvraag toetsen aan het Besluit Inrichting en Gebruik Niet Aangewezen Luchtvaartterreinen (BIGNAL). Tegen het besluit van de minister staat bezwaar en beroep open voor belanghebbenden. Door de gemeente Soest is inmiddels een verklaring van geen bezwaar afgegeven tegen een eventueel BIGNAL-besluit. In dit besluit zullen geen milieueisen aan het zweefvliegen worden gesteld.

Last but not least: De aanwezigheid van de zweefvliegers op Soesterberg en het vliegverkeer van en naar Schiphol staan niet geheel los van elkaar. Om de veiligheid in de lucht te waarborgen is het luchtruim ten oosten van de lijn Hilversum-Utrecht en ten zuiden van de lijn Hilversum-Amersfoort alleen op grote hoogte 'vrij' voor het Schipholverkeer. Op momenten dat de zweefvliegers niet

(kunnen) vliegen (bewolkt, 's nachts) mogen verkeersvliegers aan de Luchtverkeersleiding toestemming vragen om hier lager te vliegen. In overleg met de militaire luchtverkeersleiding gebeurt dit in toenemende mate. Het is waarschijnlijk dat de intensiteit van het vliegverkeer van en naar Schiphol boven Soest en omgeving verder zou toenemen op het moment dat de activiteiten van de zweefvliegers op Soesterberg zouden worden beëindigd.

Bovenstaande inzichten zijn gebaseerd op gesprekken die door een lid van de Commissie zijn gevoerd met leden van de zweefvliegclub en met medewerkers van het ministerie van V&W, de Inspectie Luchtvaart van V&W, de Luchtverkeersleiding Nederland en de provincie.